

skandinaviska folken; den risk som följer med fasthållandet vid grund-satsen att inte göra eller förbereda något är oändligt mycket större än den risk som följer med en strävan till samarbete med andra hotade stater. Truman fastslår slutligen att hans förslag och paroller avser att säkra freden och att Ryssland nu såsom förut är välkommet att inta sin plats inom en internationell säkerhetsorganisation, värd detta namn. Han klargör därmed på ett sätt som icke borde kunna missförstås att syftet med sam-verkan är fred. Det är oenig-heten och isoleringen som inbjuder till angrepp.

19/3

Dubbelspråkigt parti

Inför kommunistkuppen i Tjecko-slovakien var den svenska socialde-mokratins reaktion till en början yt-terst oklar. Under de avgörande da-garna kommenterades händelserna i Morgon-Tidningen huvudsakligen genom uttalanden på kåserispalten, som redan genom sin skämtsamt iro-niska form verkade pinsamma. Något senare inträdde en förändring. Statsministern och andra ledare in-om partiet tog med större skärpa än förut avstånd från kommunismen, och övergreppen i Tjeckoslovakien stämplades som ett förräderi mot demokratin. Tyvärr synes emellertid denna hållning redan hos många ha givit plats för den vacklan och den tvetydighet som på senare tid i regel kännetecknat den svenska soci-aldemokratins ställningstagande till det parti som omväxlande benäm-nes med det välvilliga ordet "arbeta-parti" och det berättigat förakt-liga ordet "femte kolonn".

Statsministern höll för några da-gar sedan (den 11 mars) ett tal, i vil-ket han bland annat gick in på den tjeckiska frågan. Han fördömde kup-pen i Prag, men anknöt underligt nog — enligt Dagens Nyheters ste-nografiska referat — till detta för-dömmande ett häftigt angrepp på den icke-socialistiska pressen i Sverige. Denna press — bland de nämnda tidningarna var Dagens Nyheter — hade enligt hr Erlander lika inten-sivt kritiserat fjolårets skatteförslag som den tjeckiska revolten, i båda fallen hade bland annat använts ut-trycket "den röda diktaturen". Beskyllningen är fullkomligt sannings-lös; påpekandet av detta förhållan-de i Dagens Nyheter förra lördagen har icke föranlett någon förklaring eller någon ursäkt av statsministern, varför denne får antas fasthålla vid ett bevisligen osant påstående. Lika väsentligt är att denna osanning tjä-nade det taktiska syftet att fram-ställa den icke-socialistiska kritiken av kommunistaktionen i Prag såsom föga allvarligt menad. Bilden av statsministerns uppträdande fullän-das av påpekandet att han icke med ett ord vände sig mot kommunist-sympatierna inom det egna partiet. Det gamla spelet fick fortsätta: den ene socialdemokraten angriper kom-munismen, den andre lierar sig i tal och skrift med rörelsen — och in-gendera låtsas om vad den andre gör.

Samma taktik kommer till synes i Morgon-Tidningens ledare i sön-dags. Det talas om "panik" och "krigspsykos" inom den icke-socia-listiska pressen. Att denna press framhåller det skärpta läget och kräver beredskap i olika former blir alltså skrämselfpropaganda och krigs-hets. Enligt samma terminologi är president Truman, den brittiske socialdemokraten Bevin, ja, över hu-vud socialisterna i hela det Väst-europa som nu håller på att enas panikspridare och krigshetsare. Det är exakt samma propaganda som sedan länge begagnats av kommu-nismen i och utanför Ryssland — men den begagnas nu av svenska socialdemokrater.

Onsdagens tal av hr Höglund ger ytterligare ett bidrag till läget. Hr Höglund fördömde dem som ville splittra "arbetarrörelsen" och talade om nödvändigheten av "arbetarklas-sens" seger. Uppenbart för envar är att orden "arbetarrörelse" och "arbetarklass" avser att betona soci-aldemokratins och kommunismens samhörighet. Hr Höglund företräder alltså en ståndpunkt som på det skarpaste strider mot statsminis-terns, och han måste i hr Erlander se en av de "reaktionärer" som sö-ker "splittra arbetarklassen". Men naturligtvis angriper han ej hr Er-lander, lika litet som hr Erlander angriper hr Höglund — det är ett fruktbärande samarbete som här be-drives. Enligt hr Erlanders torsdags-tal har kommunismen "ställt sig utanför den demokratiska gemens-skapen" — ännu ett bevis på sam-spelets sällsamma precision.

Utan tvivel står de flesta svenska socialdemokrater främmande för kommunismen och känner sig helt lojala mot Sverige. Men just därför är den nuvarande situationen så orimlig och så förödmjukande. Inom partiet och under dess skydd får ett stort antal halvkommunister driva sin propaganda; bakom hr Höglund och Branting står den långa rad av underhuggare som just under den senaste tiden avslöjat sig själva och därmed också sitt parti. Då från icke-socialistiskt håll denna halv-kommunism angripes svarar man med indignerade protester och pek-ar på hr Erlanders välsinnade ut-talanden. Då på kommunistiskt håll statsministerns avståndstagande från kommunismen beklagas uppträder hr Höglund och hans män som trös-tare och garanter för enheten.

Skulle inte de båda herrarna kunna försöka sig på ett ensemblespel vid en och samma föreställning?